

Vraag 1:

Er lijkt weinig onderscheid gemaakt te worden tussen Zuid-, Midden-, en Noord-Limburg. Is één blauwdruk voor de provincie wel zo handig? Noord en Midden Limburg kennen in andere dynamiek historie en marktontwikkeling. Natuurlijk zie je dat de verordening uitbreiding, herstructurering en wijziging van bestaande bedrijven aanzienlijk zwaarder gaat onderbouwen.

Antwoord vraag 1:

In onze beantwoording gaan we ervanuit dat deze vraag betrekking heeft op het thema Vrijtijdseconomie.

Gemeenten zijn het bevoegd gezag voor het beoordelen van initiatieven, op basis van een integrale afweging op lokaal/regionaal niveau. De instructieregels in de OVL borgen dat gemeenten daarbij rekening houden met de provinciale belangen, en dus de inhoud van POVI. Dit systeem biedt, mits door de gemeente goed onderbouwd, ruimte voor lokaal/regionaal maatwerk en flexibiliteit (zie ook Nota van Zienswijzen bij de POVI, blz. 1583-1584).

De instructieregels voor vrijtijdseconomie zijn voor gemeenten in de verschillende Limburgse regio's identiek. Bij het invulling geven aan de regels wordt echter gevraagd om rekening te houden met vraag-aanbod analyses die betrekking hebben op het geografisch gebied dat voor het schaalniveau van het betreffende initiatief relevant is. En om een verantwoording van de resultaten van afstemming op regionaal niveau.

De stelling dat “de verordening uitbreiding, herstructurering en wijziging van bestaande bedrijven aanzienlijk zwaarder gaat onderbouwen” is onjuist. De nu voorliggende wijzigingsverordening beschrijft gedetailleerder dan in de vorige verordening wat er nodig is. Er is dus beter uitgewerkt wat onderbouwd moet worden.

Vraag 2:

Een uitbreiding van een bedrijf wordt al snel een ‘wijziging’. Onder het toevoegen of wijzigen van een vestigingsmogelijkheid vallen onder meer plaatsen, meer bedrijven, vergroting van oppervlakte, het omzetten van bijv. kamperen naar bungalows (of vice versa) én herinrichting van een bestaand verblijfsrecreatieterrein. Dat laatste is breed geformuleerd. Is dit niet te breed?

Antwoord vraag 2:

In de Nota van Zienswijzen bij het Statenvoorstel inzake vaststellen Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, brief GS van 10-7-2026 (GS DOC-00959495) is op pagina 693 het volgende overwogen: "Onder ‘herinrichting van een bestaand terrein voor verblijfsrecreatie’ verstaan wij het opnieuw en anders inrichten van een terrein voor verblijfsrecreatie, bijvoorbeeld bij een revitalisering. Dit zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de recreatieverblijven op een andere manier gepositioneerd worden op het terrein."

Gelet hierop, zijn wij van mening dat voldoende duidelijk is wat wij verstaan onder 'het herinrichten van een bestaand terrein voor verblijfsrecreatie'. Dat herinrichten dient plaats te vinden binnen de grenzen van het bestaande terrein. Daarbij mag het terrein niet worden uitgebreid. Wij vinden het belangrijk dat de instructieregel ook voor het herinrichten van een bestaand terrein geldt omdat dit met flinke veranderingen gepaard kan gaan, bijvoorbeeld ongewenste verdichting van het terrein, met kwaliteitsverlies tot gevolg.

Vraag 3:

Artikel 12.14 bepaalt dat op een kampeerterrein alleen mobiele kampeermiddelen zijn toegestaan. Wat is de definitie van 'mobiel' en hoe gaan we hierop handhaven? Actief, passief of hoe? Is een stacaravan heeft wietletjes maar wordt deze dan aangemerkt als mobiel of niet.

Antwoord vraag 3:

Gemeenten dienen de instructieregels van de Omgevingsverordening in acht te nemen bij het wijzigen van het omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Bij het beoordelen van een (voorgenomen) wijziging van het omgevingsplan of (voorgenomen) verlening van een bopa, beoordelen wij of voldaan wordt aan de instructieregels. Als blijkt dat dit niet het geval is, dan staan ons diverse wettelijke instrumenten ter beschikking. In dat kader noemen wij: het indienen van een zienswijze (bij wijzigingen van omgevingsplannen of ontwerp bopa's), het recht van advies en instemming (bij activiteiten die zijn genoemd in ons Besluit advies en instemming bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) en het instellen van bezwaar of beroep (tegen verleende bopa's of vastgestelde omgevingsplannen). Per geval zal worden beoordeeld of die middelen worden ingezet of dat op minnelijke wijze met de gemeente wordt gesproken over het niet naleven van de instructieregels.

Bestuursrechtelijke handhaving van een bepaling die de gemeente op basis van de instructieregel in het omgevingsplan opneemt of aan een bopa verbindt (in dit geval een bepaling dat op het kampeerterrein alleen mobiele kampeermiddelen zijn toegestaan) is een bevoegdheid van de gemeente.

In de toelichting bij artikel 12.14, eerste lid, onder i staat het volgende vermeld: "Als in een omgevingsplan een kampeerterrein wordt opgenomen, dient op dat terrein alleen het gebruik van mobiele kampeermiddelen (tent, caravan of camper) te worden toegestaan. Als het wenselijk is bijvoorbeeld permanente tenten of chalets te plaatsen, dient dat duidelijk met een andere aanduiding in het omgevingsplan te worden opgenomen."

In bijlage I Begripsbepalingen bij de Omgevingsverordening is de volgende definitie gegeven van 'mobiele kampeermiddelen': "kampeermiddelen die door de gasten worden meegebracht om in te verblijven zoals een tent, caravan of camper. Tenten die blijven staan en verhuurd worden aan gasten vallen hier niet onder."

Gelet op dit alles (en indachtig de geest van de betreffende bepaling), moet bij 'mobiele kampeermiddelen' gedacht worden aan mobiele kampeermiddelen die door de kampeerder worden meegebracht om in te verblijven tijdens diens verblijf op een kampeerterrein. Een stacaravan, ook al heeft die wietletjes, kan niet aangemerkt worden als een mobiel kampeermiddel dat een kampeerder meebrengt voor de duur van zijn verblijf op het kampeerterrein. Een stacaravan wordt daarom niet aangemerkt als een mobiel kampeermiddel in de zin van de Wijzigingsverordening.

Vraag 4:

Artikel 12.16. Gemeenten moeten vóór 1 januari 2032 bestaande planmogelijkheden heroverwegen. Als op een terrein kamperen én andere, nog ongebruikte verblijfsvormen zijn toegestaan, moet worden afgewogen of het karakter als kampeerterrein behouden blijft door het gebruik te beperken tot mobiele kampeermiddelen. Dit kan rechtstreeks raken aan de flexibiliteit en vitaliteit van bestaande bedrijven. Latente ontwikkelruimte, bijvoorbeeld voor chalets, kan hierdoor onder druk komen. Hoe kunnen we hier meer naar de geest van de wet dan naar de letter van de wet handelen?

Antwoord vraag 4:

Op pagina 457 van de Nota van Zienswijzen bij de OVL wordt een nadere toelichting gegeven op artikel 12.16:

Onder heroverwegen verstaan wij het nemen van een gemotiveerd besluit door een gemeente over het al dan niet opnieuw opnemen van bepaalde onderdelen in een vast te stellen omgevingsplan. Dit vergt geen extra procedure en capaciteitsinzet omdat de Omgevingswet gemeenten al verplicht om voor 1 januari 2032 een nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente vast te stellen. De heroverweging die in artikel 12.16 wordt gevraagd zal daarbij ook zonder deze instructieregel moeten plaatsvinden. Wij achten het echter van belang de gemeenten te attenderen op de in dit artikel genoemde specifieke opties op het gebied van vrijetijdseconomie. De wens om onbenutte functies vrijetijdseconomie te laten vervallen als er geen zicht is op realisatie, is door PS vastgelegd in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

In artikel 12.16 is de beleidskeuze bij de gemeente gelegd. Het gaat nadrukkelijk niet om verplicht schrappen of wegbestemmen.

De gemeente heeft beleidsruimte om strategisch relevante mogelijkheden te behouden. Het te nemen besluit moet door de gemeente goed worden onderbouwd. Het risico op nadeelcompensatie is ook een punt van afweging, dat kan worden verkleind door op tijd voorzienbaarheid te creëren.

Vraag 5:

De toelichting rekent ook een 'jachthaven met overnachtingsmogelijkheid' expliciet tot verblijfsrecreatie. Valt uitbreiding van overnachtingsmogelijkheden of recreatieve herstructurering van een jachthaven dus ook onder hetzelfde onder deze verordening, terwijl de regels vooral lijken te zijn geschreven voor campings en vakantieparken.

Antwoord vraag 5:

Volgens Bijlage I Begripsbepalingen bij de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt onder 'voorziening voor vrijetijdseconomie' verstaan: een voorziening voor verblijfsrecreatie of een voorziening voor dagrecreatie. In de Toelichting bij artikel 12.14 is aangegeven dat een voorziening voor verblijfsrecreatie een voorziening is waar toeristen kunnen overnachten. Als voorbeeld van een dergelijke voorziening wordt in de toelichting een jachthaven met overnachtingsmogelijkheid genoemd. Dit betekent dat de instructieregels die zien op voorzieningen voor vrijetijdseconomie ook van toepassing zijn op een jachthaven met overnachtingsmogelijkheid.

Vraag 6:

Bij de overgangsgebieden rond kwetsbare Natura 2000-gebieden is artikel 7.11 momenteel gereserveerd en staan er geen nieuwe inhoudelijke instructieregels. Tegelijkertijd geldt volgens de toelichting de algemene compensatieregel van artikel 7.12 daar wél wanneer bos of landschapselementen worden aangetast. Is dat niet tegenstrijdig?

Antwoord vraag 6:

Deze keuzes zijn overeenkomstig de POVI.

Over de motiveringsvereiste staat in paragraaf 3.4.3 (Zonering Groenblauwe landbouwzone) dat voor de Overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden in de Omgevingsverordening geen specifieke motiveringsvereiste wordt opgenomen.

Over de Natuurcompensatieplicht staat in die paragraaf dat die geldt voor alle acht kaartlagen van de Groenblauwe landbouwzone.

Dat is niet tegenstrijdig. Laatstgenoemde verplichting is immers de voortzetting van een bestaande regel in de Groenblauwe mantel en behoeft ook geen verdere uitwerking in gebiedsprocessen.

Wijzigingen in het beleid voor natuurcompensatie zijn alleen doorgevoerd voor zover ze zijn aangekondigd in het Plan van aanpak verbetering kwaliteit natuurcompensatie naar aanleiding van het statenonderzoek naar dit onderwerp. Beperking van de natuurcompensatie-verplichting in een deelgebied van de groenblauwe landbouwzone was daar geen onderdeel van, vandaar dat deze verplichting in het voorstel ook geldt in de overgangsgebieden rond kwetsbare Natura 2000-gebieden.

Vraag 7:

Er loopt een politieke discussie over onherroepelijke vergunningen en ongebruikte planologische mogelijkheden. Gedeputeerde Theuns heeft toegezegd PS vóór vaststelling te informeren óf en hoe kan worden geborgd dat onherroepelijke vergunningen niet worden ingetrokken. De deadline is 11 september 2026.

Artikel 12.16 schrijft daarnaast voor dat bepaalde nog niet gerealiseerde recreatiemogelijkheden vóór 2032 worden heroverwogen. Welke bescherming krijgen bestaande, nog niet benutte planologische rechten en al verleende onherroepelijke vergunningen?

Antwoord vraag 7:

Zie ons antwoord op vraag 4.

Een vergelijking met het door de Provincie intrekken van onherroepelijke vergunningen is niet aan de orde.

Vraag 8:

Een vitaal bestaand recreatie- of watersportbedrijf moet voortdurend kunnen vernieuwen. Een camping moet plaatsen kunnen omzetten, een vakantiepark zijn product kunnen aanpassen en een jachthaven zijn exploitatie kunnen moderniseren. Als iedere bedrijfsontwikkeling wordt behandeld als nieuw recreatief aanbod aan de markt wordt toegevoegd inclusief marktonderzoek, gemeentelijke visie, regionale afstemming en toekomstbestendigheidanalyse kan dat juist noodzakelijke kwaliteitsverbetering vertragen. Wat is het onderscheid tussen nieuwvestiging/forse capaciteitsuitbreiding enerzijds en normale kwaliteitsverbetering, herstructurering en productvernieuwing van een bestaand bedrijf anderzijds.

Antwoord vraag 8:

In de toelichting bij artikel 12.14 lid 1 wordt uitgelegd wat onder toevoegen of wijzigen van vestigingsmogelijkheden voor voorzieningen voor vrijetijdseconomie verstaan wordt. Het gaat bijvoorbeeld om:

- het toestaan van meer slaappleatsen;*
- het toestaan van meer recreatieverblijven;*
- het vergroten van de oppervlakte van de betreffende voorziening (bijvoorbeeld kampeerterrein, verblijfsrecreatie, dagrecreatie etc.);*
- het (deels) wijzigen van het type verblijfsrecreatie (bijvoorbeeld van kamperen naar bungalows);*
- het (deels) wijzigen van een voorziening voor verblijfsrecreatie in een voorziening voor dagrecreatie of omgekeerd;*
- het (deels) omzetten van seizoensgebonden naar jaarrond verblijfsrecreatie;*
- of het herinrichten van een bestaand terrein voor verblijfsrecreatie.*

Tegen deze achtergrond wordt beoordeeld of voorgenomen wijzigingen onder deze instructiebepaling vallen.

Binnen bestaande omgevingsplannen van gemeenten zit vaak nog veel ruimte voor normale (door)ontwikkeling en productvernieuwing van een bedrijf. Hierbij geldt dat zolang een ontwikkeling past binnen het bestaande omgevingsplan van de gemeente, er geen ruimtelijke procedure van toepassing is waarbij de instructieregels moeten worden toegepast.

Vraag 9:

Gelden voor agrarische ontwikkelingen dezelfde regels als voor professionele recreatieondernemers? Is er een gelijk speelveld? Een verruiming van agrarische nevenactiviteiten klinkt sympathiek. Maar als een agrariër daardoor relatief eenvoudig een camping, groepsaccommodatie, B&B of andere recreatieve voorziening kan beginnen of uitbreiden, terwijl een bestaand professioneel recreatiebedrijf onder artikel 12.14 een vraag-aanbodanalyse, regionale afstemming en andere onderbouwingen moet leveren, ontstaat een ongelijk speelveld.

Antwoord vraag 9:

De instructieregels uit artikel 12.14 zijn van toepassing ongeacht wie de initiatiefnemer van het beoogde initiatief is. Artikel 12.15 bevat in aanvulling daarop instructieregels in relatie tot de algemene zonering.